

Sevgili Peygamberimiz "sallallahü aleyhi ve sellem" gördüğü her kabileye, İslâm'ı anlattı. Kendisini himaye edip, insanlara İslâm'ı tebliğ etmesinde yardımcı olmalarını istedi. Fakat hiç kimse ne müslüman oldu, ne de himaye etmeye yanaştı. Ayrıca hakaret, zulüm, işkence ve alay edip, yalanladılar. Alemlerin efendisi çok yorgun, aç, susuz, üzüntülü ve pek hüzünlü idi. Gündüzleri böyle geçiyor, gece geç vakitlere kadar bu hâl devam ediyordu. Mekkeli müşrikler, devamlı peşlerinde geziyor, Kabe'yi ziyarete gelen insanların müslüman olmasını engelledikleri gibi, Habîb-i ekrem efendimize "sallallahü aleyhi ve sellem" zulüm etmekten geri durmuyorlardı. Artık Resûlullah efendimiz için gidilecek bir yer yoktu. Her taraf düşman idi. O gece doğruca amcası Ebû Tâlib' in kızı **Ümm-i Hânî'nin**, Ebû Tâlib mahallesinde bulunan evine geldi. Ümm-i Hânî, o zaman îmân etmemişti. "**Kimdir o**" deyince, Resûlullah efendimiz; "**Amcan oğlu Muhammed'im. Kabul edersen, misafir geldim**" buyurdu.

Ümm-i Hânî; "**Senin gibi doğru sözlü, emîn, asîl, şerefli misafire can fedâ olsun. Yalnız, teşrifinizi önceden bildirseydiniz, bir şeyler hazırlardım. Şimdi yedirecek bir şeyim yok**" dedi.

Resûlullah efendimiz; "**Yiyecek, içecek istemem. Hiç biri gözümde yok. Rabbime ibâdet etmek, yalvarmak için bir yer bana yetişir**" buyurdu.

Ümm-i Hânî, sevgili Peygamberimizi içeri alıp; bir hasır, leğen ve ibrik verdi. Gelen misafire ikram etmek, onu düşmandan korumak, Araplar için en şerefli vazife sayılırdı. Bir evdeki misafire zarar gelmesi, ev sahibi için büyük yüz karası olurdu. Ümm-i Hânî; "**Bunun Mekke'de düşmanları çok. Hattâ öldürmek isteyenler var. Şerefimi korumak için, sabaha kadar O'nu gözeteyim**" diye düşündü. Babasının kılıcını alıp, evin etrafında dolaşmağa başladı.

*Ol hümâyûn-baht u ol kadri yüce,
Ümm-i Hânî hânesindeydi gece.*

Resûlullah "aleyhisselâm", o gün çok incinmişti. Abdest alıp, Rabbine yalvarmağa, af dilemeğe, kulların îmâna gelip, saadete kavuşmaları için duaya başladı. Çok yorgun, aç ve üzüntülü idi. Hasır üzerine uzanıp uyuyuverdi.

O anda Allahü teâlâ, Cebrail'e "aleyhisselâm"; **"Sevgili peygamberimi çok üzdüm. Mübarek bedenini, nâzik kalbini çok incittim. Bu hâlde, yine bana yalvarıyor. Benden başka hiç bir şey düşünmüyor. Git, Habîbimi getir! Cennet'imi, Cehennem'imi göster. O'na ve O' nu sevenlere hazırladığım nimetleri görsün. O'na inanmıyanlara, sözleri, yazıları ve hareketleri ile O'nu incitenlere hazırladığım azâbları görsün. O'nu ben teselli edeceğim. O'nun nâzik kalbinin yaralarını ben saracağım"**buyurdu.

Cebrâil "aleyhisselâm", Resûlullah'ın yanına gelince, O'nu mışıl mışıl uyur buldu. Uyandırmağa kıyamadı. İnsan şeklinde idi. Mübarek ayağının altını öptü. Kalbi, kanı olmadığı için, soğuk dudakları Resûlullahı uyandırdı. Cebrâil'i "aleyhisselâm" hemen tanıdı ve; **"Ey Cebrail kardeşim! Böyle vakitsiz niçin geldin. Yoksa bir hatâ mı ettim. Rabbimi gücendirdim mi? Bana acı haber mi getirdin?"** buyurdu ve Rabbinin darılacağından çok korktu.

Cebrâil "aleyhisselâm"; **"Ey bütün yaratılmışların en üstünü! Ey Yaratanın sevgilisi, ey peygamberlerin efendisi, iyilikler menbâ, üstünlükler kaynağı olan şerefli ve büyük Peygamber! Rabbin sana selâm ediyor ve seni kendisine çağırıyor. Lütfen kalk gidelim"** dedi.

Sevgili Peygamberimiz abdest aldılar. Cebrâil "aleyhisselâm", Resûlullah efendimizin mübarek başına nurdan bir imame koydu, üzerine nurdan bir elbise giydirdi, mübarek beline yakuttan bir kemer taktı. Mübarek eline dört yüz inci ile süslü zümrütten bir asâ verdi. Her inci, Zühre yıldızı gibi parlardı. Mübârek ayağına yeşil zümrütten nâlin giydirdi. Sonra el ele tutuşup Kâbe'ye geldiler. Burada Cebrâil "aleyhisselâm", sevgili Peygamberimizin mübarek göğsünü yardı. Kalbini çıkardı. Zemzem suyu ile yıkadı. Sonra hikmet ve îmân dolu bir tas getirip içine boşalttı ve göğsünü kapattı.

Sonra Cebrâil "aleyhisselâm", Cennet'ten getirdiği Burak adındaki beyaz hayvanı işaret ederek; **"Yâ Resûlallah! Buna bin! Bütün melekler yolunu bekliyorlar"** dedi. Bu sırada Peygamber efendimize bir hüznün çöktü ve tefekküre daldı. O anda Allahü teâlâ, Cebrâil "aleyhisselâma"; **"Ey Cebrâil! Suâl eyle! Habîbim niçin mahzun duruyor?"** Suâl edince, Efendimiz "sallallahü aleyhi ve sellem" cevap buyurdular ki: **"Ben bu kadar izzet ve ikram gördüm. Hatırıma geldi ki, kıyamet günü zayıf olan ümmetimin hâli nasıl olur? Elli bin yıl, Arasat meydanında yayan olarak bunca günahlarını nasıl çekerler ve otuz bin yıllık yol olan sıratı nasıl geçerler?"** Fermân-ı ilâhî geldi ki: "Ey Habîbim! Hatırını hoş tut. Senin ümmetine elli bin yıllık vakti bir an gibi ederim. Üzülme" buyurdu.

Peygamber efendimiz, Burak'a bindi. Burak çok hızlı gidiyor, bir adımda gözün gördüğü yerin ötesine ulaşıyordu. Yolculuk esnâsında Cebrail "aleyhisselâm" sevgili Peygamberimize bâzı konak yerlerinde inip namaz kılmasını söyledi. Âlemlerin efendisi bunun üzerine tam üç defâ inerek namaz kıldı. Cebrail aleyhisselâm da namaz kıldığı yerleri bilip bilmediğini sordu. Cevâbını kendisi vererek; ilk indiği yerin **Medîne** olduğunu ve bu şehre hicret edeceğini haber verdi, öteki yerlerin de sıra ile Hz. Musa'nın "aleyhisselâm" Allahü teâlâ ile cihetsiz ve bilinmeyen bir şekilde konuştuğu **Tûr-i Sînâ** olduğunu, son olarak da **İsâ** "aleyhisselâmın" doğduğu **Beyt-i Lahm**'da namaz kıldığını haber verdi. Sonra Kudüs'deki **Mescid-i Aksâ**'ya geldiler.

Mescid-i Aksâ'da, Cebrail "aleyhisselâm" bir kayayı parmağı ile delerek Burak'ı bağladı. Geçmiş peygamberlerden bâzısının ruhları insan şeklinde toplanmışlardı. Cemâatle namaz için; **Âdem, Nûh ve İbrahim** peygamberlere "aleyhimüsselâm" imâm olmaları sıra ile söylendi, özür dileyerek kabul etmediler. Cebrail; **"Sen varken başkası imâm olamaz"** diyerek Habîbullah'ı ileri sürdü.

Peygamber efendimiz, peygamberlere imâm olup, iki rekat namaz kıldırıldılar. Bundan sonra olan hâdiseyi şöyle naklettiler: "**Cebrâil "aleyhisselâm" bana bir kap Cennet şarâbı, bir kap da süt getirdi. Sütü aldım. Cebrail "aleyhisselâm" bana, fitratı seçtin (iki cihan saadetini seçtin) dedi. Daha sonra iki bardak daha sundular. Biri su, biri bal, ikisinden de içtim. Cebrail; "Bal, ümmetinin kıyamete kadar devam edeceğine, su da, ümmetinin günahlarından temizlenmesine işarettir" dedi. Sonra beraberce göğe yükseldik. Cebrail "aleyhisselâm" kapıyı çaldı. "Sen kimsin?" dediler. "Ben Cebrail'im", "Peki yanındaki kim?" "O da Muhammeddir "aleyhisselâm" "O'na (göğe çıkmak için vahiy ve Mîrâc daveti) gönderildi mi?" "Evet, gönderildi" dedi. "Merhaba gelen zâta! Bu gelen kişi ne güzel yolcu?" dediler ve hemen kapı açıldı ve kendimi Âdem'in "aleyhisselâm" karşısında buldum. Bana "Merhaba" dedi ve dua etti...**

Burada çok melekler gördüm. Hepsi kıyamda huşu ve hudû ile durmuşlar "Subbühün kuddûsün rabb-ül-melâiketi ver-rûh" zikriyle meşguldüler. Cebrâil'e sordum; "Bu meleklerin ibâdeti bu mudur?" "Evet. Bunlar yaratılalıdan beri, tâ kıyamete kadar kıyam üzere olurlar. Hak teâlâdan dile ki, bu ibâdeti ümmetine nasîb etsin" dedi. Hak teâlâdan diledim. Duamı kabul etti. Namazda olan kıyam odur.

(Orada) bir cemâate uğradım. Melekler, onların başlarını ezerler, tekrar eski hâlini alır. Yine döverler, yine eskisi gibi olurdu. "**Bunlar kimlerdir?" dedim. "Cuma'yı ve cemâati terk edenlerdir. Rükû ve secdeleri tamam yapmayanlardır"** dedi.

Bir cemâat gördüm. Aç ve çıplak idiler. Zebaniler onları Cehennemide otlamağa sürerlerdi. "**Bunlar kimlerdir?" dedim. "Fakirlere merhamet etmiyenler ve zekât vermiyenlerdir"** dedi.

Bir cemaate uğradım. Önlerine nefis yemekler koymuşlar. Bir yanda da leş duruyor. O nefis yemekleri bırakmış, leşi yerlerdi. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. **"Bunlar, helâli terk edip, harama meyl eden erkek ve kadınlardır. Helâl malları varken, haram yiyen kimselerdir"** dedi.

Arkasındaki yükün çokluğundan, harekete mecâli kalmamış olan bir (takım) kimseler gördüm. O haliyle halka seslenip, üzerine biraz daha yük koymalarını istiyorlardı. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. **"Bu kimseler, emanete hıyanet edenlerdir. İnsanların hakkını almış iken, yine zulmederler"** dedi.

Kendi etlerini kesip yiyen bir grup insana uğradık. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. Cebrail "aleyhisselâm"; **"Bunlar gıybet edenler ve söz taşıyanlardır"** dedi.

Yüzleri siyah, gözleri gök, üst dudakları alınlarına erişmiş, alt dudakları ayaklarına sarkmış, ağızlarından kan ve irin akmakta olan bir grup insan gördüm. Onlara, ateşten kadehlerle Cehennemden akan zehirli kan ve irin içirirler, onlar merkepler gibi bağırılar idi. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. **"Bunlar içki içenlerdir"** dedi.

Bir grup insanlara rastladık, dilleri kafalarından çekilmiş, şekilleri değiştirilip hınzır (domuz) suretine tebdil olmuş olarak azâb olunurlar. Cebrail "aleyhisselâm"; **"Bunlar yalan yere şahidlik yapanlardır"** dedi.

Başka bir kavme rastladık. Karınları şişmiş ve aşağı sarkmış, renkleri gök olmuş, el ve ayakları bağlanmış, yerlerinden kalkamazlar. Cibrîl'e bunları sordum. **"Bunlar faiz yiyenlerdir"** dedi.

Bir kısım kadınlara rastladık. Yüzleri siyah, gözleri gök. Ateşten elbise giydirmişler. Melekler onlara ateşten güzlerle vururlar. Onlar köpek ve hınzırlar gibi bağırışlılar. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. Cibrîl; **"Bunlar zinâ edenler ve kocalarını inciten kadınlardır"** dedi.

Bir cemaat gördüm. Çok kalabalık idi. Cehennem vadilerinde haps edilmişlerdi. Ateş, onları yakar, tekrar dirilirler, tekrar yakardı. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. **"Bunlar babalarına âsî olanlardır"** dedi.

Bir cemâate uğradım. Ekin ekerler ve bir anda yetişip başak verir. **"Bunlar kimlerdir?"** dedim. Cebrail; **"Allahü teâlâ için ibâdet edenlerdir"** dedi.

Bir deryâya vardım. Bu deryâanın acâib hâlini anlatmak mümkün değildir. Sütten beyaz olup dağlar gibi dalgaları vardı. **"Bu deryâ nedir?"** dedim. **"Bu deryânın adı Hayat Denizi'dir. Hak teâlâ ölüleri dirilteceği zaman, bu deryâdan yağmur yağdırır. Çürümüş, dağılmış bedenler dirilip, ot biter gibi mezardan kalkarlar"** dedi...

Sonra ikinci kat göğe çıktık. Cebrâil "aleyhisselâm" yine kapıyı çaldı. Denildi ki: "**Sen kimsin?" "Ben Cebrâilim", "Peki yanındaki kim?"**"O da Muhammed aleyhisselâmdır." "**O'na vahy ve Mîrâc daveti gönderildi mi?" "Evet geldi" dedi. "Merhaba gelen zâta. Bu gelen kişi ne güzel yolcu"**denildi ve hemen kapı açıldı. Kendimi teyze çocukları İsâ ile Yahya bin Zekeriyâ'nın "aleyhimesselâm)" yanında buldum. Bana; "**Merhaba**" dediler. Ve duada bulundular...

Meleklerden bir cemâate rastladım. Saf bağlayıp durmuşlar, cümlesi rükûda idi. Kendilerine mahsus bir tespihleri vardı. Devamlı olarak rükûda dururlar, başlarını kaldırıp, yukarı bakmazlar. Cebrâil "aleyhisselâm"; "**Bu meleklerin ibâdeti böyledir. Hak teâlâdan iste de ümmetine nasîb olsun**" dedi. Duâ ettim. Kabûl buyurup, namazda rükûu ihsan eyledi.

Sonra üçüncü kat göğe çıktık. Aynı suâl ve cevaptan sonra, kapı açıldı ve kendimi Yûsuf'un "aleyhisselâm" yanında buldum. Baktım ki kendisine güzelliğin yarısı verilmiş. Bana, "**Merhaba**" dedi ve dua etti...

Çok melekler gördüm. Saf hâlinde, cümlesi secdede idiler. Yaratılalıdan beri secdede olup, kendilerine mahsus tesbih ile tesbih ederler. Cebrail "aleyhisselâm"; "**Bu meleklerin ibâdeti böyledir. Allahü teâlâdan iste ki, bu ameli ümmetine müyesser eylesin**" dedi. Hak teâlâdan diledim. Kabul edip namazda size nasîb eyledi.

Dördüncü kat göğe eriştim. Saf gümüşten yapılmış, nurdan bir kapısı var. Nûrdan bir kilit vurmuşlar. Kilidin üzerinde, "**Lâ ilâhe illallah Muhammedün resûlullah**" yazılı idi. Aynı suâl ve cevaptan sonra kendimi, İdrîs'in "aleyhisselâm" yanında buldum. Bana "**Merhaba**" dedi ve duada bulundu. Allahü teâlâ, onun hakkında (meâlen); "**Biz onu yüksek bir mekâna ref'ettik**" buyurmuştur. (Meryem sûresi: 57)

Bir melek gördüm. Bir kürsî üzerine oturmuş, gamlı ve üzüntülü idi. Etrafında o kadar çok melek vardı ki, sayısını ancak cenâb-ı Hak bilir. Sağında nûrânî melekler gördüm. Yeşiller giymişler, çok güzel kokuları var. Her birinin güzelliğinden yüzlerine bakılmaz. Sol tarafında ağızlarında ateşler saçan melekler vardı. Önlerinde ateşten mızrak ve kamçılar var. Öyle gözleri var ki, bakmağa takat getirilmez. Taht üzerinde oturan meleğin, başından ayağına kadar gözleri var. Dâima önündeki deftere bakar, bir an gözünü ondan ayırmazdı. Önünde bir ağaç vardı. Her yaprağında bir kişinin ismi yazılmıştı. Önünde leğen gibi bir şey vardı. Kâh sağ eliyle ondan bir şey alıp sağındaki nûrânî meleklerle teslim eder, kâh sol eliyle bir şey alıp solundaki zulmânî meleklerle verirdi. (Bu) meleğe nazar edince, kalbime bir korku geldi. Cebrail'e; **"Bu melek kimdir?"** dedim. **"Azrâil'dir. Bunun yüzünü görmeğe kimsenin takati yetmez"** dedi. Yanına varıp; **"Ey Azrâil! Bu, âhır zaman peygamberidir ve Allahü teâlânın habîbî, sevgilisidir"** dedi. Azrâil "aleyhisselâm" başını kaldırıp tebessüm etti. Kalkıp bana tazim etti; **"Merhaba! Hak teâlâ senden daha şerefli bir kimse yaratmadı. Ümmetin de, cümle ümmetlerden üstündür. Ben senin ümmetine, baba ve analarından daha çok acırım"** dedi. **"Senden bir ricam vardır. Ümmetim zayıftır. Onlara yumuşak davranasın. Ruhlarını rıfk ile alasın"** dedim. **"Seni en son peygamber olarak gönderen ve kendine habîb kılan Allahü teâlânın hakkı için, Allahü teâlâ gece ve gündüzde yetmiş kerre; "Ümmet-i Muhammed'in ruhlarını yumuşaklıkla ve kolaylıkla al ve işlerini lütf ile gör" diye emreder. Bunun için ben de senin ümmetine, ana ve babalarından daha ziyâde şefkat ederim"** dedi.

Sonra beşinci kat göğe çıktık, orada Hârûn'la "aleyhisselâm" karşılaştık. Bana **"Merhaba"** dedi ve hayır duada bulundu.

Beşinci kat gök meleklerinin ibâdetlerini gördüm. Cümlesi ayakta duruyor ve ayaklarının parmaklarına nazar ediyor, asla başka yere bakmıyor, yüksek sesle teşbih ediyorlardı. Cebrâilden "aleyhisselâm"; **"Bu meleklerin ibâdeti böyle midir?"** diye sordum. **"Evet, Hak teâlâdan dile de, bu ibâdeti ümmetine nasîb eylesin"** dedi. Dua ettim. Cenâb-ı Hak ihsan etti.

Sonra altıncı kat göğe çıktık. Orada Mûsâ "aleyhisselâm" ile karşılaştık. Bana **"Merhaba"** dedi ve hayır duada bulundu. Sonra yedinci kat göğe yükseldik, aynı soru-cevaptan sonra İbrahim'i "aleyhisselâm" Beyt-i Ma'mûr'a arkasını dayamış olarak buldum. O Beyt-i Ma'mûr ki, her gün oraya yetmiş bin melek giriyor (bir daha sıraları gelmiyor). İbrahim'e "aleyhisselâm" selâm verdim. Selâmımı aldı. **"Merhaba sâlih peygamber, sâlih oğul"** dedi. (Sonra;) **"Yâ Muhammedi Cennet'in yeri gayet latif ve toprağı temizdir. Ümmetine söyle, oraya çok ağaç diksinler"** dedi. **"Cennet'e ağaç nasıl dikilir?"** dedim.

"**Lâ havle velâ kuvvete illâ billah**" (Bir rivayette ise; "**Sübânellahi vel-hamdülillahi ve lâ ilahe illallahü val-lahü ekber**" teşbihini okuyarak" dedi. (Cebrâil aleyhisselâm) sonra beni, Sidret-ül-müntehâ'ya götürdü. Sanki onun yaprakları fil kulakları gibi, meyveleri de kuleler gibi idi. O, Allahü teâlânın emirlerinden herhangi birisiyle karşılaştığında, öylesine değişiyordu ve güzelleşiyordu ki, Allahü teâlânın yaratmış olduğu mahlûkâtından, hiç kimse onun güzelliğini anlatamaz.

Cebrâil "aleyhisselâm", Sidret-ül-müntehâ'nın ilerisine ilettiler ve bana veda eyledi. Dedim ki: "**Ey Cebrâil! Beni yalnız mı bırakıyorsun?**" Cebrâil "aleyhisselâm" ızdırâba düştü. Hak teâlânın heybetinden titremeğe başladı ve; "**Yâ Muhammed! Eğer bir adım (daha) atarsam, Allahü teâlânın azametinden helâk olurum. Bütün vücûdum yanar, yok olur**" dedi."

Âlemlerin efendisi, buraya kadar Cebrail "aleyhisselâm" ile gelmişti. Cebrail "aleyhisselâm", burada kendisini, yaratılmış olduğu suret üzere altı yüz kanadını açmış, her bir kanadından inciler, yakutlar saçılır bir hâlde Resûlullah'a gösterdi. Sonra ziyası güneşten daha parlak, **Refref** adında yeşil bir Cennet yaygısı geldi. Durmadan Allahü teâlânın zikriyle meşgul oluyor, bulunduğu âlemi tesbîh sadâsı dolduruyordu.

Peygamber efendimize selâm verdi. Resûlullah efendimiz Refrefin üzerine oturdu. Bir anda çok yükseklerle çıktılar, hicâb denilen yetmiş bin perdeden geçtiler. Her hicâb arası çok uzak idi. Her perdede vazifeli melekler vardı. Refref, Peygamber efendimizi birer birer o perdelerden geçirdi. Böylece; kürsî, arş ve rûh âlemlerini aştılar.

Habîb-i ekrem ve Nebiyy-i muhterem "sallallahü aleyhi ve sellem" efendimiz, her bir perdeden geçerken; **"Korkma yâ Muhammed! Yaklaş, yaklaş!"** diye emredildiğini duyuyordu. Öyle yakın oldu ki, Kâbe-kavseyn makâmına erişti. Bilinmeyen, anlaşılamayan, anlatılamayan şekilde, Allahü teâlânın dilediği yüksekliklere ulaştı. Mekan-sız, zamansız, cihetsiz, sıfatsız olarak rü'yet hâsıl oldu yâni Allahü teâlâyı gördü. Gözsüz, kulaksız, vasıtasız, ortamsız olarak Rabbi ile konuştu. Hiç bir mahlûkun bilemeyeceği, anılamıyacağı nimetlere kavuştu.

İmâm-ı Rabbânî hazretleri "kuddise sirruh" Mektûbâtında buyuruyor ki: **"O Server "aleyhisselâtu vesselam", mîrâc gecesinde, Rabbini dünyâda görmedi. Âhirette gördü. Çünkü, Resul aleyhisselâm o gece, zaman ve mekân çevresinden dışarı çıktı. Ezeli ve ebedî bir ân buldu. Başlangıcı ve sonu, bir nokta olarak gördü. Cennet'e gideceklerin, binlerce sene sonra Cennet'e gidişlerini ve Cennet'te oluşlarını o gece gördü. İşte o makamdaki görmek, dünyâda görmek değildir, Âhiret görmesi ile görmektir."**

Peygamber efendimize; **"Rabbini sena eyle!"** buyrulduğunda, O hemen; **"Ettehiyyâtü lillahi vessalevâtü vettayyibât"** (yâni, bütün lisânlar ile olan medhler, övgüler ve senalar, beden ile olan hizmetler ve tâatlar, mal ile olan iyilikler ve ihsanlar Allahü teâlâ için olsun) dedi. Önce Allahü teâlâ, Habîbine gözsüz, kulaksız, vasıtasız, mekansız olarak; **"Esselâmü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetullahi ve berekâtüh.** (Ey Resûlüm! Selâmım, bereketim ve rahmetim senin üzerine olsun)" buyurarak, selâm verdi. Peygamber efendimiz; **"Esselâmü aleynâ ve ala ibâdillâhissalihîn** (Yâ Rabbî! Bize ve sâlih kullarına da selâm olsun)" diye cevap verdiler. Bunu işiten melekler, hep bir ağızdan; **"Eşhedü enlâ ilahe illallahve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve**

resûlüh (Gözümle görmüş gibi bilir ve inanırım ki, Allahü teâlâdan başka ilâh yoktur. Muhammed aleyhisselâm O'nun kulu ve resulüdür)" dediler.

Peygamber efendimiz; "**Esselâmü aleynâ...**" deyince, Allahü teâlâ; "**Ey Habîbim! Burada ikimizden başka kimse yoktur. Niçin aleynâ (bize) dedin?**" buyurdu. Resûlullah efendimiz; "**Yâ ilâhi! Ümmetimin bedenleri gerçi benimle değildir. Lâkin ruhları benimledir. Nazar-ı inayetim ve kemâ-i himmetim onlardan uzak değildir. Bana selâm verdin, beni cümle kötülüklerden uzak eyledin. Âhır zaman fitnesine uğramış, o fakir, dertli ümmetimi, bu büyük ikram ve ihsanlardan nasıl mahrum edeyim? Böyle nimetten onları nasıl nasîbsiz kılayım?**" diye cevap verdi.

Allahü teâlâ buyurdu ki: "**Ey Habîbim! Bu gece benim misâfirimsin. Dile benden ne istersin?**" Resûlullah efendimiz "sallallahü aleyhi ve sellem"; "**Ümmetimi isterim (yâ Rabbî)**" dedi.

Rivayete göre bu şekilde Hak teâlâ, bu suâli **yedi yüz defâ** tekrarladı. Resûlullah efendimiz hepsinde; "**Ümmetimi isterim**" diye cevap verdi. Allahü teâlâ; "**Hep ümmetini istersin**" buyurunca, O; "**Ey Rabbim! Dileyen benim, veren sensin. Cümle ümmetimi bana bağışla**" diye taleb etti. Cenâb-ı Hak; "**Eğer ümmetinin hepsini bu gece sana bağışlarsam, benim rahmetim ve senin izzetin zahir olmaz. Bir kısmını bu gece sana bağışladım. İki kısmını te'hir ettim. Kıyamet günü sen dileyesin, ben bağışlıyayım. Tâ ki, benim rahmetim ve senin izzetin (şeref) belli olsun**" buyurdu.

Sevgili Peygamberimiz "sallallahü aleyhi ve sellem" bir hadis-i şeriflerinde buyurdular ki: "O gece (Mîrâc gecesi), Allahü teâlâdan cümle ümmetimin hesabını bana ısmarlamasını istedim. Hak teâlâ buyurdu ki: "Yâ Muhammedi Bundan muradın odur ki, hiç kimse, ümmetinin kabahatlerine muttali olmasın. Benim muradım odur ki, sen şefkatli peygambersin, yabancılara olduğu gibi, senden dahî kabahatleri ve çirkin işleri örtülü olsun. Yâ Muhammed! Sen onların yol göstericisisin. Ben onların Rabbiyim. Sen onları yeni gördün. Ben evvelden ebede onlara nazar ettim ve nazar ederim. Yâ Muhammed! Eğer senin ümmetin ile söyleşmeği sevmeseydim, kıyâmet günü onları hesâba çekmezdim. Büyük ve küçük hiç bir günahlarını sormazdım."

"Allahü teâlâ buyurdu ki: "Yâ Muhammed! Mübarek gözünü aç ve ayağının altına nazar eyle." Baktım, bir avuç toprak gördüm. Hak teâlâ buyurdu ki: "Cümle var olan şeyler senin ayağının toprağıdır. O toprağı mı dostun huzuruna getirdin? Bir dost eteğine bulaşan tozu bağışlamaktan bana, senin ümmetini bağışlamak daha kolaydır."

Yâ Habîbim nedir ol kim diledin,

Bir avuç toprağa minnet mi eyledin?

Ben sana âşık olunca ey şerif.

Senin olmaz mı dü âlem ey latif?

Peygamber efendimiz bir hadis-i şeriflerinde buyurdular ki: "Hak teâlâya bir nice suâller ettim. Cevâbını işittim. Suâl ettiğime pişman oldum. (Bunlardan bâzıları şunlardır.)

"Yâ Rabbî! Cebrâile altı yüz bin kanat verdin. Buna karşı bana olan ihsanın nedir?" Hak teâlâ buyurdu ki: "Senin bir kılın bana Cebrâilin altı yüz bin kanadından sevgilidir. Senin bir kılının sebebiyle, binlerce âsî günahkârı kıyamet günü âzâd ederim. Yâ Muhammed! Cebrâil kanadını açsa, doğu ile batı arasını doldurur. Sen şefâat etsen, doğu ile batı arası âsî dolu olsa, hepsini sana bağışlarım."

Dedim ki: **"Pederim Âdem'e "aleyhisselâm" karşı melekleri secde ettirdin. Buna karşı, bana olan ikramın nedir?"** Hak teâlâ buyurdu ki: "Meleklerin, Âdem'e secde etmeleri, senin nurunun, onun alnında olması sebebiyledir. Yâ Muhammed! Sana ondan üstün şey verdim. İsmi ismime yakın eyledim ve Arş-ı âlâ üstüne yazdım. O zaman Âdem yaratılmamış idi, nâmı ve nişanı yok idi. Senin ismini gökler kapısında, hicâblar üzerinde, Cennetler kapısında, köşkler ve ağaçlarda, Cennetin her yerinde yazdım. Cennette, üzerinde "**Lâ ilahe illallah Muhammedün resûlullah**" yazılmış olmayan hiç bir şey yok idi. Bu mertebe, Âdem'e verilen mertebeden daha üstündür.

Zâtıma mir'ât edindim zâtını,

Bile yazdım adım ile adını

Yâ Rabbî! Nûh'a "aleyhisselâm" gemi verdin. Buna karşı bana ne ihsan eyledin?" Buyurdu ki: "Sana Burak verdim ki, bir gecede yerden Arşa eriştirdim. Cennet ve Cehennemi gördün. Ümmetine de mescidler verdim ki, kıyamet günü gemilere biner gibi ümmetin o mescidlere binip, Sıratı göz açıp yumacak kadar zamanda geçip Cehennem'den halâs olurlar."

"Yâ Rabbî! İsrail oğullarına kudret helvası ile bıldırcına benzer kuş eti indirdin. "Hak teâlâ buyurdu ki: "Sana ve ümmetine, dünyâ ve âhîret nimetini ihsan ettim. İsrail oğullarının şekillerini, insan suretinden; ayı, maymun ve hınzır suretine çevirdim. Senin ümmetinin hiç birini öyle yapmadım. Onların amelleri gibi amel etseler dahî, bu belâyı onlara reva görmedim. Yâ Muhammed! Sana bir sûre verdim ki, ona benzer bir sûre Tevrâta ve İncilde yoktur. **O sûre Fâtiha sûresidir.** Her kim o sûreyi okusa, vücudu Cehenneme haram olur. O kimsenin ana ve babasının azabını hafifletirim. Yâ Muhammed! Ben, senden ekrem (kıymetli, üstün, şerefli) kimse yaratmadım. Sana ve ümmetine gecede ve gündüzde elli vakit namaz farz ettim.

Yâ Muhammed! Her kim benim birliğimi kabûl ederse ve bana ortak koşmaz ise Cennet onlarıdır. Böyle olan ümmetine Cehennem'i haram ettim. Ümmetine karşı rahmetim, gadabımı aşmıştır.

Yâ Muhammed! Benim katımda cümle halktan ekremsin, şereflisin. Kıyâmet günü sana o kadar ikramlar yaparım ki, cümle âlem hayret ederler. Ey Habîbim! Sen Cennete girmeyince, sâir enbiyâya ve ümmetlerine yasaktır. Senin ümmetin girmeyince, gayri ümmet girmez. Yâ Muhammed! İster misin ki, senin ve ümmetin için neler hazırladım göresin? "İsterim yâ Rabbî! dedim. İsrâfil'e hitâb edip; "Ey İsrâfil! Kulum ve emînim ve resûlüm Cebrâile de ki, Habibimi Cennet'e iletip, Habîbim ve ümmeti için Cennet'te neler hazırladım ise göstereyim. Tâ ki, mübârek hatırı endişeden halâs ola buyurdu."

Âlemlerin efendisi olan sevgili Peygamberimiz, İsrâfil "aleyhisselâm" ile birlikte Cebrail "aleyhisselâmın" yanına geldiler. Allahü teâlânın emrini yerine getirmek için Cebrail "aleyhisselâm", Peygamber efendimizi "sallallahü aleyhi ve sellem" Cennete götürdü. Melekler, ellerinde biri hulle, diğeri nûr dolu tabaklarla bekliyorlardı. Cebrail aleyhisselâm; "Yâ Resûlallah! Bunlar, Adem aleyhisselâmdan seksen bin yıl önce yaratıldı. Bu makamda, tabaktakileri sana ve ümmetine saçmak için sabırsızlanırlar. Kıyamet günü Hazretin ve ümmetin, Allahü teâlânın emriyle Cennet'in eşiğine ayak basınca, bu melekler tabaklardaki cevahiri üzerinize saçacaklardır" dedi. Cennet'te vazifeli olan Rıdvan isimindeki melek, onları karşıladı. Peygamber efendimize müjdeler verdi ve; "Hak teâlâ, ikisini senin ümmetine, birini de diğer ümmetlere vermek için Cennet'i üç kısım etti" dedi ve Cennet'in her tarafını gezdirdi.

Habîb-i ekrem efendimiz buyurdular ki: "Cennet ortasında bir ırmak gördüm. Arş'ın yukarısında akar. Bir yerden su, sût, hamr ve bal çıkar. Asla birbirine karışmaz. O ırmağın kenarı zebercedden idi. İçindeki taşlar cevahir, balçığı anber, otları za'ferân idi. Etrafına gümüş bardaklar koymuşlar, sayıları gökteki yıldızlardan ziyâde idi. Çevresinde kuşlar olup, boyunları deve boynu gibi idi. Her kim onların etinden yese ve o ırmaktan içse, Hak teâlânın rızâsına mazhar olur. Cebrâile; "Bu ırmak nedir? diye sordum. "Kevserdir. Hak teâlâ, onu sana vermiştir. Sekiz Cennette olan bostanlara bu kevserden akar dedi. O

ırmağın kenarında çadırlar gördüm. Cümlesi inci ve yakuttan idi. Cebrâile suâl ettim. "Senin hâtûnlarının menzilleridir dedi. O çadırlarda huriler gördüm. Yüzleri güneş gibi parlar idi ve cümlesi avaz edip, envâ-i nağmeler ile terennüm ederlerdi. Derlerdi ki: "Biz sevinçli ve neşeliyiz. Bize hiç üzüntü gelmez. Biz donanmışız, hiç üryan olmayız. Biz gençleriz, hiç yaşlanmayız. Biz iyi huyluyuz, hiç kızmayız. Biz hep böyleyiz, hiç ölmeyiz. Saadet köşklerine ve ağaçlarına erişip, onların nağme ve sedaları her yeri kaplar. Öyle hoş sesleri vardır ki, o nağmeler dünyâya gelseydi, ölüm ve mihnet dünyâda olmazdı. Cebrail dedi ki: "Bunların yüzlerini görmek ister misin? "isterim dedim. Bir çadırın kapısını açtı. Baktım. Öyle güzel suretler gördüm ki, eğer bütün ömrümce onların güzelliğini anlatsam, bitiremem. Yüzleri sütten beyaz, yanakları yakuttan kırmızı ve güneşten parlaktı. Derileri ipektен yumuşak ve ay gibi ışıklı, kokuları miskten daha güzeldi. Saçları gâyet siyah, kimi örülmüş, kimi toplanmış, kimi saliverilmiş, otursa, etrafında çadır gibi olur, kalksa, ayağına kadar uzanırdı. Her birinin önünde bir hizmetçi dururdu. Cebrâil; "Bunlar, senin ümmetin içindir dedi.

Peygamber efendimiz "sallallahü aleyhi ve sellem" buyurdular ki: "Sekiz Cennetin bağ ve bostanını ve türlü nimetlerini gördüm. Cehennem'i ve derecelerini de görsem diye hatırıma geldi. Cebrâil elimi tutup, Cehennem'in en büyük meleği Mâlik'e götürdü: "Ey Mâlik! Hazret-i Muhammed, düşmanların Cehennem'deki yerlerini görmek ister (O'na Cehennem'i göster)" dedi. Mâlik, Cehennem'in tabakalarını açtı. Yedi tabaka (nın hepsini) gördüm. Yedinci tabakaya **Hâviye** derler. Onun azabı, diğer tabakalardan kat kat ziyâde idi. Mâlik'e suâl ettim: "Bu tabakada hangi taifeye azâb olunur? Mâlik; "Fir'avn ve Kârûn ve senin ümmetinin münfiklarına azâb olunur dedi. Altıncı tabaka **Lazydir**. Orada, müşriklere (hiç dîni olmayanlara) azâb olunur. Beşinci tabaka **Hutâmedir**. Orada; ateşe, öküze tapanlara, budistlere azâb olunur. Dördüncü tabaka **Cahîmdir**. Orada; güneşe, yıldızlara tapanlara azâb olunur. Üçüncü tabaka **Sakardır**. Orada, hıristiyanlara azâb olunur. İkinci tabaka **Saîrdır**. Orada yahudilere azâb olunur. Birinci tabaka **Cehennemdir**. Bunun azabı öbür tabakaların azâbından az idi. (Buna rağmen) orada ateşten yetmiş bin derya gördüm. Her bir derya o kadar büyük idi ki, eğer yerleri ve gökleri bir deryaya atsalar ve bir meleğe emretseler, bin yıl arasa bulmak mümkün olmazdı. Zebaniler (Cehennem'de vazifeli melekler) öyle azametli idi ki, eğer onların biri, yerleri ve gökleri ağzının bir kenarına koysa, hiç belli olmazdı. O deryalar dalgalanıp, korkunç sedalar hâsıl olurdu. Eğer o sestен dünyâya az bir ses gelseydi, bütün canlılar helak olurdu. "Bu tabaka hangi taife içindir? diye suâl ettim. Mâlik cevap vermedi. Tekrar suâl ettim. Sükût etti...

Cebrâil, Mâlike; "Senden cevap bekliyor dedi. O da; "Beni mazur gör diye özür diledi. Ben; "Her ne ise cevap ver ki, bugün tedâriki mümkün ola dedim. Mâlik; "Yâ Resûlallah! Senin ümmetinin âsileri içindir, onlara nasihat eyle. Tâ ki bu korkunç yerden kendilerini

korusunlar. Vücutlarını böyle azaba sürükleyecek şeylerden kaçsınlar. O gün ben âsîlere merhamet etmem. Ne ak sakallı ihtiyarlarına, ne de gençlerine şefkat göstermem dedi."

Âlemlerin efendisi ağlamaya başladı. Mübarek başından sarığını çıkarıp, şefâate ve (Allahü teâlâyâ) yalvarmağa başladı. Ümmetinin zayıflığını ve böyle azaba takat getiremeyeceklerini söyleyerek, o kadar çok ağladı ki, Cebrail "aleyhisselâm" ve cümle melekler de beraber ağlaştılar. Allahü teâlâdan hitap geldi ki: "Ey Habîbim! Senin hürmetin ve kıymetin benim katımda büyüktür, duan kabul olunmuştur. Hatırını hoş tut. Seni, muradına erdirdim. Sana öyle bir makam veririm ki, pek çok sayıda âsileri, senin şefaatin ile başışlarım. Tâ ki, sen yeter diyessin. Ey Habîbim! Her kim, benim emrimi tutarsa azâb ve cezadan kurtulur, rahmetime nail olur. Cennette beni görmek şerefine kavuşur. Sana ve ümmetine gecede ve gündüzde elli vakit namaz farz ettim."

**Ümmetin olduğumuz devlet yeter
Hizmetin kıldığımız izzet yeter!**

Peygamberimiz "sallallahü aleyhi ve selem devam" ederek; "O makamdan (sonra) Arş'a eriştim. Semâvâtтан geçip, Mûsâ'nın "aleyhisselâm" bulunduğu makama geldim. Bana; "Hak teâlâ, sana ve ümmetine ne farz eyledi" dedi. Ben de; "Her gün ve gece için elli vakit namaz kılınmasını bana farz kıldı" dedim. "Rabbine dön biraz hafifletmesini dile. Çünkü ümmetin bunun altından kalkamaz. Ben İsrâil oğullarını denedim ve yokladım" dedi. Bunun üzerine, Rabbime döndüm ve dedim ki: "Yâ Rabbî! Ümmetimden (bu emri) biraz hafif eyle." Bunun üzerine elli vakitten sâdece beş vakit indirdi. Mûsâ'ya "aleyhisselâm" döndüm ve (beş vakit indirdi) dedim. Dedi ki: "Rabbine dön! Biraz daha hafifletmesini dile. Çünkü ümmetin bunun altından kalkamaz. Böylece Mûsâ "aleyhisselâm" ile Rabbimin arasında gidip geldim ve nihayet Allahü teâlâ şöyle buyurdu: "Bu namazı beş vakte indirdim. Her namaz için on sevâb vardır. Bu bakımdan sonunda yine elli namaz olur. Zîrâ her kim bir sevâbı kastedip de yapamazsa, onun için bir sevâb yazılır. Fakat yaparsa, bire mukabil tam on sevâb yazılır. Fakat bir günaha kastedip

yapmazsa, hiç bir şey yazılmaz. Yaparsa, ancak o bir günah olarak kayda geçer. Sonra Mûsâ'ya "aleyhisselâm)"inip durumu anlattım. Yine; "Dön, biraz daha hafifletmesini dile" dedi. Bunun üzerine ona; "Rabbime çok münâcâtta bulunduğum için artık utanıyorum" dedim" buyurdular.

Allahü teâlâ böylece, sevgili Peygamberimizin çektiği sıkıntılarla yaralanan mübarek kalbini, teselli eyledi. Hiç bir mahlûkuna vermediği, kimsenin bilemeyeceği, anlayamayacağı nimetleri, O'na ihsan eyledi.

Âlemlerin efendisi, sonra bir anda Kudüs'e ve oradan Mekke-i mükerremeye, Ümm-i Hânî'nin evine geldiler. Yattığı yer henüz soğumamış, leğendeki abdest suyunun hareketi durmamış idi. Dışarda dolaşan Ümm-i Hânî uyuklamış, bir şeyden haberi olmamıştı. Peygamber efendimiz, Kudüs'ten Mekke'ye gelirken, Kureyş'in kervanına rastladı. Kervandaki bir deve ürktü, yıkıldı. Sabah olunca, Kabe yanına gidip mîrâcını anlattı.

Kafirler; "Muhammed aklını kaçırmış, iyice sapıtmış" diye alay ettiler. Müslüman olmağa niyetli olanlar da tereddüde düştüler. Müşriklerden bâzıları sevinerek, Ebû Bekr'in evine geldiler. Çünkü onun akıllı, tecrübeli, hesaplı bir tüccar olduğunu gayet iyi biliyorlardı. Kapıya çıkınca; "Ey Ebû Bekr! Sen çok kerre Kudüs'e gidip geldin. İyi bilirsin. Mekke'den Kudüs'e gidip gelmek, ne kadar zaman sürer?" diye sordular. Hazret-i Ebû Bekr; "İyi biliyorum. Bir aydan fazla" dedi.

Bu söze sevinen kâfir gürûhu; "Akıllı, tecrübeli adamın sözü böyle olur" dediler. Gülüp, alay ederek ve hazret-i Ebû Bekr'in de kendileri gibi düşüneceğini umarak; "Senin efendin, Kudüs'e bir gecede gidip geldiğini söylüyor, artık iyice sapıttı" dediler. Hazret-i Ebû Bekr'e sevgi, saygı gösterip bel bağladılar.

Hazret-i Ebû Bekr "radıyallahü anh", Resûlullah efendimizin mübarek adını işitince; **"Eğer O söyledi ise doğrudur. Bir anda gidip geldiğine ben de inandım"** deyip içeri girdi. Kâfirler şaşkınlık içinde; "Vay canına, Muhammed ne yaman büyücü imiş. Ebû Bekr'e sihir yapmış" diyerek geri döndüler.

Hazret-i Ebû Bekr, hemen Resûlullah efendimizin yanına geldi. Büyük kalabalık arasında, yüksek sesle; **"Yâ Resûlallah! Mîrâcınız mübarek olsun! Bizleri, senin gibi büyük Peygambere hizmetçi yapmakla şerefleştirdiği ve mübarek yüzünü görmekte, kalbleri alan, ruhları çeken tatlı sözlerini işitmekle nîmetlendirdiği için Allahü teâlâyâ sonsuz şükürler ederim. Yâ Resûlallah! Senin her sözün doğrudur. İnandım. Canım sana fedâ olsun!"** dedi. Hazret-i Ebû Bekrin sözleri kâfirleri şaşırttı. Diyecek şey bulamayıp dağıldılar. Şüpheyeye düşen, îmânı zayıf birkaç kişinin de kalbine kuvvet verdi. Resûlullah efendimiz o gün, Ebû Bekr'e **"Siddik"** dedi. Bu adı almakla, derecesi bir kat daha yükseldi.

Bu hâle çok kızan kâfirler, mü'minlerin kuvvetli îmânına, Peygamberimizin her sözüne hemen inanmalarına, O'nun çevresinde pervane gibi dönmelerine dayanamadılar. Resûlullah efendimizi mahcup ve mağlûb etmek için, imtihan etmeğe başladılar:

"Yâ Muhammedi Kudüs'e gittim diyorsun. Söyle bakalım, mescidin kaç kapısı, kaç penceresi var?" gibi sorular sordular. Resûlullah efendimiz hepsine birer birer cevap verdiler. Efendimiz cevap verirken, hazret-i Ebû Bekr; "**öyledir yâ Resûlallah**" derdi. Hâlbuki, Resûlullah efendimiz edebinden, hayasından karşısındakinin yüzüne bile bakmazdı. Buyurdu ki: "Mescid-i Aksa'da etrafıma bakmamıştım. Sorduklarını görmemişim. O anda, Cebrâil "aleyhisselâm" Mescid-i Aksâ'yı gözümün önüne getirdi. Pencerelerini görüp sayıyor ve sorularına, hemen cevap veriyordum." Resûlullah efendimiz, yolda develi yolcular gördüğünü söyledi. "İnşâallah Çarşamba günü gelirler" buyurdu. Çarşamba günü güneş batarken, kervan Mekke'ye ulaştı. Kervandaki-lere sorduklarında fırtına eser gibi olduğunu ve bir devenin yıkıldığı söylediler. Bu hâl mü' minlerin îmânını kuvvetlendirdi. Kâfirlerin düşmanlığı da gittikçe arttı.

Hicretten bir yıl önce, Receb ayınının 27' sinde Cuma gecesi vuku bulan bu mucizeye mîrâc denir. Resûlullah, mîrâca, rûh ve bedeni ile uyanık bir hâlde çıktı. Mîrâc gecesinde O'na nice ilâhî hakikatler gösterildi ve beş vakit namaz bu gecede farz kılındı. Ayrıca Bekara sûresinin son iki âyet-i kerîmesi ihsan edildi. Mîrâc; Kur'ân-ı kerîmde, **İsrâ ve Necm sûresi** ile bâzı hadîs-i şerîflerde bildirilmektedir.

Sevgili Peygamberimiz mîrâcdan sonra Eshâbına Cennet'i anlatırken buyurdular ki: "Yâ Ebâ Bekr! Senin köşkünü gördüm. Kızıl altından idi. Senin için hazırlanan nimetleri müşâhede ettim." Ebû Bekr de "radıyallahü anh"; "O köşk ve köşkün sahibi sana fedâ olsun yâ Resûlallah" dedi.

Efendimiz, hazret-i Ömer'e dönerek; "Yâ Ömer! Senin köşkünü gördüm. Yakuttan idi. O köşkte çok hûrîler var idi. Fakat içeri girmedim. Senin gayretini düşündüm" buyurdular. Hazret-i Ömer, çok ağladı. Göz yaşları arasında; "Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Senden de gayret, kıskanmak olur mu?" dedi.

Daha sonra, hazret-i Osman'a buyurdular ki: "Yâ Osman! Seni her gökte gördüm. Cennet'te köşkünü görüp seni düşündüm."

Hazret-i Ali'ye buyurdular ki: "Yâ Ali! Senin suretini dördüncü semâda gördüm. Cebrâil'e suâ lettim. Dedi ki: "Yâ Resûlallah! Melekler hazret-i Ali'yi görmeğe âşık oldular. Hak teâlâ, onun suretinde bir melek yarattı. Dördüncü gökte durur, melekler onu ziyâret eder bereketlenirler." Sonra senin köşküne girdim. Bir ağaçtan bir yemiş kokladım. Ondan bir huri çıktı, yüzüne perde çaktı. "Sen kimsin ve kiminsin?" dedim. "Amcan oğlu Ali için yaratıldım yâ Resûlallah!" dedi."

Mîrâc gecesinin sabâhında Cebrâil "aleyhisselâm" gelerek Resûlullah efendimize beş vakit namazı, vakitlerinde imâm olarak kıldırdı. Hadîs-i şerîfde buyruldu ki:

"Cebrâil "aleyhisselâm" Kabe kapısı yarımında iki gün bana imâm oldu. İkimiz, fecr doğarken sabah namazını, güneş tepeden ayrılırken öğleyi, her şeyin gölgesi kendi boyu olunca ikindiye, güneş batarken (üst kenarı kaybolunca) akşamı ve şafak kararınca yatsıyı kıldık. İkinci günü de, sabah namazını hava aydınlanınca, öğleyi her şeyin gölgesi kendi boyunun iki katı olunca, ikindiye bundan hemen sonra, akşamı oruç bozulduğu zaman, yatsıyı gecenin üçte biri olunca kıldık. Sonra; "Yâ Muhammed, senin ve geçmiş peygamberlerin namaz vakitleri budur. Ümmetin, beş vakit namazın her birini, bu kıldığımız iki vaktin arasında kılsınlar" dedi."

Namaz vakitleri böylece bildirildikten sonra, Habeşistan'a da haber gönderilerek beş vakit namazı kılmaları ve farz olduğundan îtibâren kılmaya başladıkları vakte kadar olan namazları kazâ etmeleri bildirildi.

Kaynak: Peygamberler Tarihi Ansiklopedisi Cilt 6 s. 24-37